

USNESENÍ

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Martiny Andělové a soudců JUDr. Viléma Šetka a JUDr. Martina Vícha ve věci

žalobce **Mgr. Pavla Bartoška, Ph. D.**, narozeného dne 24. 9. 1972
bytem Ohradské nám. 1621/5, 155 00 Praha 5 - Stodůlky
zastoupeného advokátem JUDr. Ladislavem Košťálem
sídlem Na Riviéře 123, 270 24 Zbečno

proti
žalované **České republice-Státnímu pozemkovému úřadu**
sídlem Husinecká 1024/11a, 130 00 Praha 3
zastoupené advokátem JUDr. Radkem Jonášem, Ph. D.
sídlem U Roháčových kasáren 1555/10, 100 00 Praha 10 - Vršovice

o vydání náhradních pozemků, o odvolání žalované proti rozsudku Okresního soudu v Mostě ze dne 13. 11. 2017, č. j. 16 C 148/2016-78

takto:

- I. Rozsudek Okresního soudu v Mostě ze dne 13. 11. 2017, č. j. 16 C 148/2016-78, **se zrušuje a řízení se zastavuje.**
- II. Žalované se nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.

Odůvodnění :

1. V záhlaví specifikovaným rozsudkem okresní soud (dále již jen soud prvního stupně) nahradil ve výroku konkretizovanou vůli žalované přijmout návrh žalobce na uzavření smlouvy o bezúplatném převodu pozemku parc. č. [REDAKCE] (výrok I.), uložil žalované povinnost zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 28 326 Kč do patnácti dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupce žalobce (výrok II.) a žalované nestanovil povinnost k zaplacení soudního poplatku (výrok III.).
2. Proti výrokům I. a II. tohoto rozsudku podala žalovaná včasné odvolání.
3. V průběhu odvolacího řízení vzal žalobce podáním došlým odvolacímu soudu dne 13. 3. 2018 žalobu zcela zpět s odůvodněním, že v řízeních o obdobných žalobách, které žalobce podal v průběhu srpna a září 2016 a kterých bylo celkem čtrnáct, soudy prohlášení vůle žalované uzavřít se žalobcem smlouvy o bezúplatném převodu náhradních pozemků postupně vyhovovaly a některá řízení jsou již pravomocně skončena. Žalobce je tak nucen žaloby v některých řízeních vzít zpět anebo je zčásti omezit tak, aby převodem jiných pozemků ve vlastnictví státu na základě nahrazení projevu vůle rozhodnutími soudů nebyla překročena celková výše jeho restitučního nároku na převod náhradních pozemků.
4. Podle § 222a odst. 1 zák. č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále již jen o. s. ř.), vezme-li žalobce (navrhovatel) za odvolacího řízení zpět návrh na zahájení řízení, odvolací soud zcela, popřípadě v rozsahu zpětvzetí návrhu, zruší rozhodnutí soudu prvního stupně a řízení zastaví; to neplatí, bylo-li odvolání podáno opožděně nebo někým, kdo k odvolání nebyl oprávněn anebo proti rozhodnutí, proti němuž není přípustné.

Shodu s prvopisem potvrzuje Martin Weber.

5. Odvolací soud se dotázal žalované, zda se zpětvzetím žaloby souhlasí či nikoli a ta podáním doručeným odvolacímu soudu dne 16. 3. 2018 do datové schránky sdělila, že se zpětvzetím žaloby souhlasí.
6. V projednávané věci žalovaná, jakožto osoba oprávněná, podala včas odvolání proti rozsudku soudu prvního stupně, proti němuž je odvolání přípustné. V průběhu odvolacího řízení vzal žalobce žalobu zpět a žalovaná se zpětvzetím žaloby souhlasila. Jelikož jsou splněny předpoklady uvedené ve shora citovaném § 222a odst. 1 o. s. ř., odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně zrušil a řízení zastavil.
7. Občanský soudní řád upravuje náhradu nákladů řízení na principu, že nárok na náhradu nákladů řízení má ten účastník, který měl ve věci plný úspěch, proti účastníku, který úspěch neměl (srovnej § 142 o. s. ř.). Ze zásady, že o náhradě nákladů řízení rozhoduje úspěch ve věci, existují výjimky (§ 142 odst. 3, § 143, § 144, § 146 a § 150 o. s. ř.). Ustanovení § 146 o. s. ř. upravuje rozhodnutí soudu o náhradě nákladů řízení v dalších případech, mimo jiné i v případě zastavení řízení [srovnej § 146 odst. 1 písm. b) a odst. 2 o. s. ř.]. Zastavuje-li soud řízení zabývá se při rozhodování o náhradě nákladů řízení nejprve otázkou, zda některý z účastníků zavinil, že řízení muselo být zastaveno. Zavinění je třeba posuzovat výlučně z procesního hlediska, tedy podle procesního výsledku. Tam, kde zastavení řízení bylo účastníkem zaviněno, soud přiznává ostatním účastníkům náhradu nákladů řízení, které v řízení účelně vynaložili na uplatňování nebo bránění svého práva. Je-li důvodem zastavení řízení zpětvzetí návrhu, žalobce nezavinil zastavení řízení, jestliže vzal zpět návrh, který byl podán důvodně, pro chování žalovaného; tak je tomu zejména v případě, že žalovaný po zahájení řízení žalobce uspokojil (zaplatil vymáhanou pohledávku, uzavřel se žalobcem požadovanou dohodu apod.). Důvodnost podání návrhu je zde rovněž třeba uvažovat procesně, tedy z hlediska vztahu výsledku chování žalovaného k požadavkům žalobce.
8. V posuzované věci vzal žalobce žalobu zpět, avšak nikoli pro chování žalované, a proto by měl dle § 146 odst. 2 věty první o. s. ř. hradit žalované náklady, které účelně vynaložila na bránění svého práva. Žalovaná v podání došlém odvolacímu soudu dne 16. 3. 2018 nepožadovala nahradit náklady řízení, soud je však povinen o náhradě nákladů řízení rozhodnout z úřední povinnosti v rozhodnutí, jímž se řízení u něho končí (§ 151 odst. 1 o. s. ř.). Z obsahu spisu vyplývá, že žalovaná byla v řízení zastoupena zástupcem z řad advokátů, který učinil v řízení několik úkonů právní služby. Odvolací soud však s ohledem na předmět sporu dospěl k závěru, že náklady za zastoupení advokátem nejsou v daném případě náklady účelnými. Vycházel přitom ze závěrů nálezů Ústavního soudu sp. zn. [redacted] ve kterých Ústavní soud vyslovil, že je-li stát k hájení svých zájmů vybaven příslušnými organizačními složkami zajištěnými personálně i finančně ze státního rozpočtu, není dán důvod, aby výkon svých práv a povinností v této oblasti přenášel na soukromý subjekt - advokáta. Pokud tak stát přesto učiní, pak není důvod pro uznání takto vzniklých nákladů jako účelně vynaložených ve smyslu § 142 odst. 1 o. s. ř. Zastupování státu advokátem lze tedy akceptovat pouze jako výjimku z pravidla, kterou je nutno vykládat restriktivním způsobem. Státní pozemkový úřad je zřízený zák. č. 503/2012 Sb., o Státním pozemkovém úřadu a o změně některých souvisejících zákonů, jako organizační složka státu a účetní jednotka a je napojen na rozpočet České republiky. Z toho vyplývá, že je personálně i finančně zajištěn ze státního rozpočtu, a proto není důvodu, aby náklady na zastoupení advokátem, byly shledány účelnými. Žalovaná by tak měla nárok na náhradu hotových výdajů dle § 151 odst. 3 o. s. ř. a vyhl. č. 254/2015 Sb., o stanovení výše paušální náhrady pro účely rozhodování o náhradě nákladů řízení v případech podle § 151 odst. 3 občanského soudního řádu a podle § 89a exekučního řádu. Pouze tyto náklady by byly náklady účelnými. Odvolací soud však při rozhodování o náhradě nákladů řízení vzal do úvahy předmět sporu a důvody vedoucí k podání této žaloby. V daném případě se žalobce jako postupník restitučního nároku domáhal nahrazení projevů vůle žalované na bezúplatný převod konkrétních pozemků, přičemž toto, jakož i další, soudní řízení bylo vyvoláno dlouholetým liknavým přístupem žalované, ať již k právním předchůdcům žalobce (rodinným příslušníkům) či k žalobci Shodu s prvopisem potvrzuje Martin Weber.

samotnému. Žalobci tak i s ohledem na restituční tečku nezbylo než žalovat opakovaně o nahrazení projevu vůle, přičemž žalovaná v průběhu desítky let nebyla nakloněna vyřešení nároku žalobce na vydání náhradních pozemků, když samotný restituční nárok i zpochybňovala. Právě v těchto okolnostech shledal odvolací soud důvody hodné zvláštního zřetele ve smyslu § 150 o. s. ř., pro které výjimečně nepřiznal žalované právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **není** dovolání přípustné.

Ústí nad Labem 21. března 2018

Mgr. Martina Andělová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Martin Weber.